

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 195.

Ljubljani, v petek 28. avgusta 1891.

Letnik XIX.

Kdo seje prepir?

XIV.

Dne 13. avgusta je pisal „Slov. Narod“ mej drugim nastopno: „Tudi ustanovitev „Katoliške tiskarne“ ima isti namen: napeljavati vodo na klerikalni mlip in delati najskrajnejšo konkurenco. Klerikalni dnevnik in tiskarna sta bojni sredstva in ker se vedno bolj širita in podkrepljata, ker sta proizvod prekipeče bojevitosti in svojevoljnosti, je pač smešno, da se spravlja vprašanje „Kdo seje prepir?“ baš v tacem glasilu na razpravo, da isti, ki je prepir prouzročil, sedaj skuša odvaliti krivdo s svojega brbta. Klerikalni dnevnik ima vedno „krivače“ naprej obrnene, dan na dan ima kakšno polemiko... Ne miruje nikdar, navzlic temu pa utika kakor ptič noj svojo tonzurirano glavo v klerikalni grm in naivno-nedolžno povprašuje: „Kdo seje prepir?“ Tako postopanje tiči v naravi. Pri klerikalnem dnevniku delujejo sami mladi kapelani, ki ne trpe nobenega ugovora, ki se vsak posebej zmatrajo za nezmotne, svoje politiške kozolce pa za dogme.“

Vsak trezen človek, če tudi ni naš somišljenik, pa pozna ljubljanske razmere, nam gotovo rad pritrди, da je taka pisava lista, ki se s ponosom imenuje glasilo slovenske inteligence, ne le nedostojna, temveč podla do skrajnosti. Pozneje hočemo itak obširneje ponoviti vzroke postanku našega lista. Danes le toliko omenimo, da je „Slov. Naroda“ divje razbrzdana pisava v letih sedemdesetih prisilila konservativno stranko do odpora, da si je ustanovila svoje glasilo, v katerem brani in zagovarja resnico in pravico, svetinje našega naroda, katere je tedaj „Narod“ teptal v blato. Naravnost izpovemo: Mi sami obžalujemo, da je neobhodno potreben naš list. A potreben je in ostane, dokler „Slovenski Narod“ ne spozna dostojnosti in načel zdrave slovenske politike, dokler bodo koristi neke oligarhije njemu edino merilo pri domačih in konfuzna načela v obče avstrijskih političnih vprašanjih in dokler bode s svojim trabantom tako brezozirno

izpodkopaval ugled in veljavo višjih cerkvenih dostojanstvenikov ter židovsko-liberalna protiverska načela širil po slovenski domovini. To so glavni vzroki reakcije proti terorizmu radikalne klike in javni izraz tega opravičenega in prepotrebneza odpora je naš list.

„Narod“ je v širokih brazdah sejal seme žalostnega prepira in verskega indiferentizma na zemlji slovenski, in domoljubna dolžnost naša je, da s pomočjo svojih svetnih in duhovskih somišljenikov polagoma izrujemo to ljuliko, ki skuša zadušiti jekleno zrno poštenega našega ljudstva. „Slov. Narod“ se jako moti v domišljiji, da izraža vedno in povsod javno mnenje slovenskega prebivalstva. Kakor je pisal neki nemški list o Mladočehih, to smemo obrniti na radikalno slovensko „kliko“, da rabimo „Narodovo“ besedo. Njihovi ožji pristaši smejo storiti in opustiti, kar jim drago, njihovo glasilo vse toleruje, prezre vsa protislovja, ne upira se brezmiselnosti, ne omejuje političnih burk, pod njegovim krilom je prospevalo vzgledno rodoljubje g. Krutogova ravno tako dobro, kakor državniška modrost nekega zaslužnega moža, pod njegovo streho je divji „dirindaj“ najodločnejših nasprotij, in njegova liberalnost sega tako daleč, da so v tem raju glumaških elementov nekaznjiva celó osebná razžaljenja. Taka stranka, ki vse dovoli, to je stranka, ki ne more ničesa več dovoliti, to je bojno krdelo brez discipline, in taka krdela navadno minevajo — brez slave.

Prihod dalmatinskih gostov v zagrebško izložbo.

Zagreb, 25. avgusta.

(Konec.)

V imenu gostov zahvalil je govornike na prisrčnem pozdravu špljetski župan dr. Bulat z vidno ginjenostjo blizu sledeče:

Predragi bratje! Prečastni gospod župan! Velečeni zastopniki jubilarne izložbe in meščanstva glavnega mesta Zagreba! V imenu dalmatinskih

Hrvatov, kateri so prišli, da občudujejo jubilarno izložbo, katera je postala za Vas prava narodna svečanost, zahvaljujem Vas iz srca na sijajnem, iskrenem pozdravu in prisrčnem vsprejemu, kateri ste nam pripravili. V Vaši sredini hočemo se okrepiti na velikem činu, katerega ste Vi izvršili, ter se ogreti na srcu Hrvatske, prelepem Zagrebu! Zahvaljujem Vas iz vsega srca in z besedami, s kojima ste nas pozdravili: Živela Hrvatska! (Živela, živela!)

Na to so štiri pevska društva pod vodstvom pevovodje g. Leusteka zapela: „Liepa naša domovina!“ in „Živela Hrvatska!“

Potem se je jel premikati dolgi sprevod v slovesno ozaljšano mesto. Na čelu korakal mu je zagrebški „Sokol“, pevska društva, vsa z zastavami, vseučiliško dijaštvo, na to gostje deloma v zasebnih ekipažah, deloma v izvoščekih, katere jim je poslalo meščanstvo na kolodvor. Vozove pa je spremljevala nebrojna množica ter burno pozdravljala predrage goste, lepe vznosne postave z inteligentnimi, energičnimi obrazi!

Od kolodvora premikal se je sprevod skozi Prilaz, Frankopansko ulico, Ilico, Dolgo in Mesničko ulico do mestne streljane, kjer so gostje izstopili. Na vsem potu pozdravljalo je je ljudstvo z vskliki, vsipanjem cvetja, dviganjem pokrival in robcev, s kratka: ves Zagreb je odmeval v prisrčnem pozdravu: Živela Dalmacija! Živela Hrvatska, velika zedinjena Hrvatska! Slobodna Hrvatska! Živel dr. Bulat! itd. itd.

Proti 1/2 3. uri stoprav je dospel sprevod na streljano. V veliki dvorani vsprejel je je mestni vsprejemni odbor in njega predsednik prof. dr. Bresztyenszky ter nazdravil sledeče:

Predragi nam Hrvatje iz Dalmatinske! Carobno je prešinila vse meščanstvo glavnega mesta hrvatske kraljevine vest — dalmatinski Hrvatje pridejo k nam! Hrepenenče smo pričakovali trenutja Vašega dohoda, počakali smo ga in sedaj se radujemo — hvala Bogu! v Vaši sredini! Kako bi Vas pozdravil?

Kakor drage goste, kateri iz lastnih tal dohajajo v tuji dom? Ne! — kakor mi v minulem letu

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Doktor hitro otide in hiti po samotni cesti proti „novemu trgu“. Okoli tega so na vse strani ozke, umazane ulice; jedna najgrših imenuje se „Court-Laue“. Iz te se odcepi druga, stranska ulica, na katere koncu stoji na pol razpala hiša; le v nje kleti stanujejo najbornejše beraške rodbine. Mej njimi bival je tu tudi kovač po imenu Tom Lally. Ako bi bil varčen, lahko bi si bil prihranil majhno svoto, a dve lastnosti njegovi: lenoba in pijanstvo, sta ga prisilili, iskati si bivališča v Court-Laue-i, kamor se je preselil z ženo in šesterimi otroci. Kakor vsi lenuhi in pijanci, bil je tudi Tom slab oče in mož. Župnik od sv. Jurija je skušal s podporami in dobrimi sveti ga vrniti na pravo pot, a zaman. Rekel je, da so podpore prerredke, a opomini pregosti; pridružil se je slednjič tajnim družbam. Bil je nezadovoljnej, katerega niso ovirale nobene okolnosti, in takega so potrebovale tajne družbe, ki se ni ustrašil nobenega sredstva.

Doktor ga ni natančneje poznal, a ukazal mu je, storiti vse, kar mu bode kdo velel, in se mu je bil oglasil posebnim dvojnim ogovorom. Tri tedne že ni imel nikakega dela in vsled tega bili so mu tudi žepi popolno suhi. Kar se nekega dne oglasi pri njem Tobija in mu veli izdelovati sulice.

Tom je sicer zahteval nekaj predplačila, a Tobija ga je poznal, ter mu dal samo nakaznico za živež. Ko bode zvršil dva ducata dobrih sulic, dobil bode plačilo, dejal je.

Zavihanimi rokavi in pōtnim čelom stal je pred naklom in vihtil velikansko kladivo, da so iskre daleč odletavale, — ko je stopil pred klet doktor Irvinghton.

„Dober večer, Tom!“ glasno pozdravi doktor.

Ker se mu je bliščalo pred ognjem, obrne se Tom, zaseneči oči z roko in vpraša: „Kdo ste? Kaj hočete?“

„Zeleno je boljše od rudečega!“

„Zeleno je boljše od rudečega!“ ponavlja kovač.

„Krokariji pričakujejo mrhovine,“ nadaljuje doktor.

V hipu vrže Tom kladivo v kōt in pravi: „Véli brate, ubogal bom!“

„Dobro!“ pravi doktor, stopi bližje njega in mu šepetá na uho. Pogovarjanje je trajalo nekaj minut; nato mu doktor stisne nekaj v pest in zapusti klet z besedami: „Deset je ura, o polunoči!“

„O polunoči!“ ponavlja kovač in ogleduje zlati denar, ki mu ga je bil doktor stisnil v pest.

Deset minut pozneje vrnil se je doktor v hōtél, kjer ga je pričakoval pseudo-točaj, da bi mu svetil po stopnjicah.

„All right!“ dé doktor; „je li kaj novega?“

„Nič. Najina ptička sta popolno tiha.“

„All right!“ ponavlja doktor, „preoblecite se!“

„Kako se naj oblečem?“

„V navadno obleko; — o polunoči greva proč.“

Bob se je šel preoblačiti.

„Ljubi Peter,“ dé doktor, „premisli sem se, ne bodem vaju spremljal; o polu dvanajstih podajta se z Janom na pot, — a ni treba hiteti. Pozneje bodem prišel za vama.“

„Ako se vam potrebno zdi, storil bodem,“ odgovori Peter; „a kar se tudi zgodi, — in ako bi imel dvajsetkrat zaprt biti, jaz jih bodem iskal, da jih dobim.“

„In jaz vas bom spremljal, kakor sem vam obljubil,“ odgovori doktor.

nijsmo bili Vaši gostje, tako i Vi niste naši! Vi ste nam pravi, rodni, neločljivi bratje, iste krvi, ki ste iz staročestitega doma, iz svete zibelj hrvatske države in izomike dospeli v novi rodbinski dom, v svetišče prerojenja hrvatskega naroda! In kakor je oni staročestiti dom, tako je i novi naš Zagreb Vaš in naš, kajti mi smo bratje! (Burni živio! kliči.)

To nam veli v tem svečanem trenutju bratskega objema burno utripanje naših src, katere stiska jednaka bolest — a ja napolnjuje i jednaka nada!

Jedni smo si po naših sreih, jedni po izvoru, jedni po jeziku, jedni v vsem — in neločljivi! — A naše morje, naše dežele se delé z mejami —

Da! Žal! Meje so se potegnile v preteklosti mej nas, deloma s tujo močjo, deloma vsled lastne zamude.

Toda te meje odstranjuje že sedanost in kmalu je bode naša trdna vera v svetost božjih in človeških pravic povse odstranila, onih pravic, po katerih smo vsi jedni; naše neomajano upanje v zmago te pravice, odstranila je bode naša iskrena ljubav do hrvatske domovine!

Ta čutstva goji zagrebsko meščanstvo, ko Vas tako pristrčno pozdravlja kot svoje drage brate ter želi, da bi Vam posét v Zagrebu, našem skupnem domu, postal mil in drag — v prospéh naše bratske ljubavi, katere je za nas tem dragocenejša, čim redkejša je tuja ljubav do Hrvatske.

Oduševljeni, polni kipečih čutov hrvatske skupnosti, kličem Vam iz srca: Dobro došli bratje Hrvatje iz Dalmacije! (Burni živio! kliči zahvaljevali so govornika na pristrčnih besedah.)

Ko se je vsklikovanje nekoliko poleglo, odveh so goste v dvorano, kjer so se jim naznanila stanovališča in oddale vstopnice za gledališče, v katerem se danes poje opera „Zrinjski“ in za koncert v dan 26. avgusta, pri katerem se bode pela junaška pesen „Dubravka“.

Po operi in koncertu je rendezvous v izložbenih prostorih, v katerih igra sedaj domači polk zagrebski št. 53.

Jutri je tudi glavni shod skupščine zaveze hrvatskih učiteljskih društev z jako obširnimi programom. Hrvatski učitelji dajejo se obilnega poséta iz sosedne Kranjske!

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. avgusta.

Notranje dežele.

Potovanje cesarjevo na Češko. Govori se, da bode cesar mej drugim tudi obiskal nemško mesto Liberec. To sklepajo iz tega, ker je liberški župan bil te dni pri namestništvu v Pragi. Cesarju bode v Pragi predstavil vrhovni deželni maršal vse načelnike okrajnih zastopov. Pri tem predstavljanju bodo tudi načelniki nemških okrajnih zastopov.

Češka razstava. „Nar. Listý“ se pritožujejo, da je ta mesec razstava vedno slabše obiskovana, ker razstavni odbor premalo skrbi za veselice. Odbor n. pr. ni ničesa še storil za primerno proslavljenje dné 6. septembra, ko bode ravno sto let, ko je bil cesar Leopold kronan za kralja češkega. Dolžnost odborova bi bila skrbeti za primerno slavnost, ker ima baš razstava namen proslaviti to stoletnico. Praviti ni treba, da organ Mladočehov napada odbor v

„Ali ste brali časnike, strije?“ vpraša Firebrand. „Ne bil bi verjel, da so reči že tako daleč!“

„In jaz bi ne bil nikoli verjel, da bi mogel kak zarotnik tako strašno nepreviden biti!“ svari ga doktor.

„Za vraga, vaša previdnost!“ godrnja Amerikanec; „prišel sem vrage pobijati, ne pa —“

„Zarotnika — mislim,“ nadaljuje doktor navidezno mirno; „kapitana Mackay-a, ki se je pripeljal na ladiji „Liberty“, — je redarstvo prijelo in odpeljalo v Dublin!“

Peter in Firebrand se pogledata.

Doktor potegne iz žepa časopis in bere:

„Vsled zborovanja v Baltimoru odločili so se glavarji irskih zarotb k vstaji, katero so že več let pripravljali. Mnogo njih je došlo v različnih pristanih; redarstvo jim je pobralo orožje, vrhu tega pa se mu je posrečilo, ugrabiti kapitana Mackay-a. Nadejamo se, da se bode izvrstnim našim zasledovalcem tudi posrečilo, dobiti vse vstaše, ki vznemirjajo Irsko. — Že iz ozira na javni red ne priobčimo imena srečnega redarja, ki je dobil razpisano svoto. — Kapitan Mackay pa ni jedini, ki so ga zaprli,“ končal je doktor čitanje. (Dalje sledi.)

prvi vrati le zaradi tega, ker so v njem največ Staročestih.

Poljak. Noben poljski poslanec letos ne poroča svojim volilcem. Temu je pač to krivo, da je parlamentarni položaj nejasen in nikdo ne vé, za kako postopanje bi se izrekel. V poljskem klubu je disciplina močna in zatorej noben poslanec ne upa na svojo roko delati politike. Še le po parlamentarnih počitnicah se bode poljski klub odločil, bode li hodil s levičarji ali ne. Toliko je gotovo, da razmere mej Mladočehi in Poljaki ne bodo boljše, nego so bile doslej. Razni govori mladočehskih poslancev na shodih volilcev jim gotovo neso pridobili poljskih simpatij. Posebno Poljakom gotovo ne ugaja, da je celó dr. Herold priznal, da vsi Mladočehi odobrujejo Vašatyjeve nazore o vnanji politiki.

Vnanje države.

Avstrija in Srbija. Navdušenje za Rusijo v Srbiji pojema, odkar je bil kralj v Rusiji. V Peterburgu ga neso tako prijazno sprejeli, kakor ga je avstrijski cesar v Ištu. Posebno radikalni državniki, ki so kralja spremljali, so opazili, da jih v Rusiji nekako prezirajo. Videli so, da bi Rusija bila rada Srbiji zapovedovalka, nikakor pa ne samo dobra pomočnica in svetovalka. Zaradi tega se pa radikali nič več tako ne navdušujejo za Rusijo in listi prijaznejše pišejo za Avstrijo. Zagotavljajo, da Srbi ne hrepené po srbskih pokrajinah, ki so pod ogersko krono, da le želé, naj bi Avstrija podpirala njih balkansko politiko, ali je vsaj ne ovirala. Srbi so že večkrat imeli priliko prepričati se, da jim je Avstrija naklonjena. Na berlinskem kongresu se je za-nje potegnil avstrijski zastopnik grof Andrassy in jim pridobil mnogo zemlje, katero so hoteli Rusi dati Bolgarom. Po nesrečni vojski v Bolgariji je zopet avstrijski zastopnik v Belemgradu s svojo mogočno besedo ustavil prodiranje Bolgarov v Srbijo. Takrat so bili že avstrijski polki pripravljeni, da pojdejo Srbom na pomoč, ko bi Bolgari ne bili hoteli mirovati. Ravno tako je pa Avstrija še danes naklonjena Srbom, samo dveh stvari od nje ne smejo zahtevati. Bosne in Hercegovine jim Avstrija ne more odstopiti, in pa v škodo bolgarstva jim ne more pomagati. Na Dunaju želé tudi, da se lepo razvija bolgarska država. Ko bi Avstrija preveč podpirala Srbe proti Bolgarom, prevladal bi zopet v Bolgariji ruski vpliv. Rada pa se bode Avstrija, kadar zopet pride orijentsko vprašanje na dnevni red, potegovala za Srbijo, da dobi srbske kraje, kateri so še pod turško vlado. Vsekako bode Srbiji le v korist, če je v prijateljsstvu z Avstrijo, in to vedno bolj spoznavajo tudi v Belemgradu.

Avstrija in Turčija. V Peterburgu se spodbikajo nad tem, da so trije bosenski bataljoni premeščeni na Dunaj. „Novoje Vremja“ opozarja, da sta Bosna in Hercegovina še turški deželi. Podpisovalci berlinske pogodbe bi lahko protestovali, da se rabijo bosenske čete na avstrijskih tléh. Tega pa najbrž ne bodo storili, kar tudi ni želeli. Ruski list se pa boji, da ne bi Turčija protestovala in je ne podpirala kaka druga vlast, kar bi bilo nevarno za mir. Ruski list pač vé, da porta sama ne bode protestovala, ker je vesela, da se orijentsko vprašanje ne razpravlja. To bi mogla k večjemu storiti na odločno prigovarjanje Rusije. Poslednja pa tudi ne bode zaradi Bosne in Hercegovine sedaj napenjala vseh sil, ker bi s tem svoje miroljubje pokazala v kaj slabi luči. Ruski list je bosensko vprašanje sprožil pač le zaradi tega, da bi vzbudil v Srbiji zopet želje po Bosni in ž njimi sovraštvo proti Avstriji. Ruse jezi, da sedanja srbska vlada govji tudi dobre odnose z Avstrijo. Nadejamo se pa, da ruski list ni dosegel svojega namena. Vsekako bi pa bilo želeli, da se kmalu definitivno vravná bosensko vprašanje. Turčija bi se temu gotovo ne ustavljala, ker že dobro vé, da sta ti dve deželi zánjo za zmiraj izgubljeni. Razven Rusije bi najbrž nobena vlast ne nasprotovala aneksiji.

Rusija in Francija. Dunajski dopisnik angleškega časopisa „Times“ je izvedel, da se je Giers izrazil proti nekemu diplomatu, da se motijo vsi, ki mislijo, da rusko-francosko prijateljstvo pomenja vojsko. Car je za mir in je pripravljen za braniti vojno med Nemci in Francozi. Francozi se jako motijo, če mislijo, da jim bode Rusija pomagala pribojevati Alzacijo in Lotaringijo. S šovinistično Francijo Rusija neče imeti nič opraviti, pač pa hoče podpirati miroljubno in marljivo Francijo. Dokler se Francija sama ne bode spuščala v nobene prepire, sme se zanašati, da jo bode Rusija varovala pred vsakeršnimi napadi. Giers se je izjavil, da on ne bode podpiral nobene politike, ki bi ne bila previdna in miroljubna.

Turčija. Blunt paša je dobil nalog, da preustroji turško žandarmerijo, ker se roparji vedno množé. Posebuega od te preustrojbe nimamo pričakovati, najbrž bodo ostalo vse pri starem. Koliko reform se je že sklenilo na Turškem, ki se pozneje niso izvele, ravno tako bode tudi z žandarmerijo. Turčija se je preživela, preslaba je, da bi mogla še vzdržati red. Vsa zdravila več ne pomagajo.

Rusija. Izseljevanja iz Rusije se množé. Zadnji čas se je samo iz lomškega ujezda izselilo petsto moških, ki so največ pustili žene in otroke domá. Ker je bila slaba letina, pomanjkanje sili prebivalce k izseljevanju.

Robstvo. Tudi v Franciji so se bajé prepričali, da ni častno, če ovirajo sklepe bruselske kon-

ference za odpravo robstva. „Daily News“ so izvele, da v kratkem Francija naznani pristop k sklepom omenjene konference.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 25. avgusta. Prekrasno je to gorsko zakotje, kjer leži lično narodno mesto Kamnik. Vsako leto dohaja sém v zdravi gorski zrak več tujcev in domačinov, iskat si okrepila v preprijaznem letovišču. Kamnik ima prekrasno lego, mnogo stanovanj, zdravo vodo, park in lepe šume za izprehajališča. Le solnca pogrešamo često, dež pogostoma zmoči šumske steze in prisili letovičarje, da ostanejo doma. No, temu se ne more odpomoči, pač pa bi rad opozoril sl. mestno načelnístvo na neke druge nedostatke.

Sedanja razsvetljava mesta ne zadostuje, ker večkrat je taka tema po ulicah, da tujec težko najde svoj stan. Poleg tega tujci pogrešajo tudi dobre godbe. Vojaška godba, v kateri so gotovo sami Čehi, v resnici vrlo dobro igra, a ta je predraga za vsako priliko. Domača godba ima sicer najboljšo voljo, a manj vspeha, ker je občinstvo dovolj ne podpira, da bi se mogla bolje izvežbati in tako zadovoljiti goste.

Najlaglje pa bi se oživela misel, da se slovan-skim, v prvi vrsti hrvatskim gostom preskrbi primeren prostor, kjer bi dobivali liste tudi v svojem jeziku. Kamniška čitalnica je tako prostorna, da bi se tu lahko odredila jedna soba za tujce. Ti bi gotovo radi plačevali primerno društvenino za čas svojega tukajšnjega bivanja. Ob teh prilikah bi se še trdneje spojila vez med Slovenci in Hrvati. Sicer pa moram z veseljem priznati, da so Kamničani jako uljudni in postrežljivi nasproti gostom, osobito pa Hrvatom, izjema je le oskrbnik neke znane graščine.

Napisal sem te kratke vrstice z najboljšim namenom „sine ira et studio“.

Iz ljutomerskih goric, dné 26. avgusta. (Primicije.) Ljutomerske gorice ne rodijo samo zlahtne vinske kapljice, ampak so tudi zibelj mnogih izvrstnih duhovnikov, tako, da so bojda sekovski knezof škof tožili, ko se je ta del od sekovske škofije lavantinski pridružil, da zgubijo kraj, iz katerega so dobivali najboljši naraščaj za duhovniško semenišče; zato še zdaj nobeno leto ne mine, da ne bi v tem kraju imeli več novih maš in primicij.

Tukaj razločujejo novo mašo od primicije, ker novo mašo služi novomašnik v cerkvi, primicijo pa domá s svojimi gósti po tri do štiri dni. Znano je, da so primicije pri nas nekake ljudske veselice, ki v verskem in narodnem oziru dobro vplivajo na ljudstvo, zato so tukaj v verskem in narodnem oziru tudi prosti ljudje na dovolj visoki stopinji izobraženja.

Letos smo imeli v tej okolici tri primicije. Dné 16. avgusta je pri sv. Petru pri Radgoni novo mašo pél duhovnik tržaške škofije, čast. g. Fr. Kramberger, kateremu je pridigoval kapeljski župnik čast. g. Martin Meško. Isti dan je pri sv. Tomažu služil novo mašo domači čast. g. Anton Pintarič, kateremu je pridigoval ondotni rojak, ljutomerski dekan velečast. g. Ivan Skuhala. In dné 23. avgusta je primiciral pri sv. Križu na Murskem polju tretjeletnik Jožef Kardinar, kateremu je pridigoval Križevčan prečast. g. dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve v Mariboru.

Vreme je bilo vselej precéj neugodno, vzlasti dné 23. avgusta pri sv. Križu, kjer se je nova maša služila v cerkvi sv. Ane, ker je farna cerkev razdrta ter se nova zida.

Ker sem Vam poročal o svojem času, ko se je za novo cerkev temeljni kamen polagal in blagoslavljal, naj zdaj omenim, da je nova cerkev že srečno dozidana in pokrita, in da že začenjajo obok delati.

Kakor se že zdaj vidi, bode nova cerkev jedna najlepših v tem kraju in lep spomenik verskega navdušenja murskih poljancev.

Da je bilo povsod pri novih mašah obilno ljudstva, je razumljivo, ker naše ljudstvo pravi, da rajši nove podplate raztrga, kakor bi novo mašo zamudilo.

Bog ohrani vse naše novomašnike, da bodo na čast svoji domačiji, na korist svojemu ljudstvu in na slavo sv. katoliški cerkvi!

Iz Zagreba, 26. avgusta. (Dalmatinci; nadvojvoda Albreht.) Že na početku razstave je bilo prijavljeno iz posestrine Dalmacije, da pridejo obiskat dalmatinski Hrvati svoje brate v

Zagreb. Kar se je bilo zasnovo, to se je v istini včeraj zgodilo. Prišlo je k nam v pohode do 300 čvrstih Dalmatincev, med njimi jako mnogo duhovnikov. Prihod je bil napovedan ob 9. uri zjutraj, ali vlak se je zakasnil ter došel v Zagreb še-le okoli 1. ure popoldne. Na vseh postajah od Reke naprej bili so pozdravljeni naši gosti, posebno še v Karlovcu. V Zagrebu je bilo vse na nogah, mesto samo krasno okinčano in ljudstva toliko, da si se po glavnih ulicah komaj mogel gibati. Na kolodvoru so se zbrala vsa naša društva pod zastavami svojimi. Mestni župan in mestno zastopstvo je imelo prvo pozdraviti drage goste. Ko se je vlak približal kolodvoru, zaorili so glasni „živio“ od vseh strani, a ko so se bratje Dalmatinci prikazali iz vagonov, vskipelo je veselje do vrhunca. „Živela brata dalmatinska!“ „Živela Hrvatska!“ Razlegal se je ta glas po nebrojni množici in mogel si videti, kako so bili mnogi ginjeni do solz, samo da morejo prisostvovati temu narodnemu prazniku. Ko se je veselje malo malo poglelo, izpregovori mestni župan dr. Amruš ter v kratkem ali lepem govoru pozdravi došle goste v Zagrebu, glavnem mestu vseh Hrvatov. Spomnil se je hudih borb, ki so jih imeli v Dalmaciji z nasprotniki italijanskimi ter še posebej omenil znamenitega nepozabnega Pavlinovića. Tudi sedanjih pobornikov se je spomnil, posebej še dr. Bulata, župana spletskega. Konečno pa je pozdravil vse Hrvate ter omenil, da je vseh prava zadača, da zedinijo Hrvatsko. „Živela Hrvatska!“ zadoni od vseh strani izvrstnemu govorniku in domoljubu.

V imenu razstavnega odbora pozdravi goste predsednik Arnold, a v ime Dalmatincev se zahvali župan spletski dr. Bulat. Na to ste se peli pesmi „Liepa naša domovina“ in „Živila Hrvatska“.

S kolodvora se odpotijo gosti v mesto v kočijah, katerih je bilo čez sto. Po vseh ulicah je bilo zbranega naroda, ki je pozdravljali goste. Posebno lepo je bilo videti vožnjo sk. z. Ilico, Dugo ulico, Markov trg in Mesniško ulico. S hiš je letelo cvetje z ene in druge strani in gromoviti „živio“ se je razlegal med okrašenimi hišami. Pred streljano so pričakale goste zagrebške gospe in v belo oblečene deklice s cvetjem, s katerim so obsipovale goste. Ko so se vsi gosti zbrali v veliki dvorani, izpregovori vseučiliščni profesor dr. Brestijanski krasen pozdrav milim gostom, ki so bili do solz ginjeni. Gostom so na to bila odkazana stanovanja.

Do 6. ure so gosti razgledovali razstavo, a potem so se podali v gledališče, kjer se je navlašč za goste pela opera Zrinjski. Tudi v gledališču so bili naši mili gosti pozdravljeni od zbranega občinstva.

Najlepša in gotovo najbolj vzvišena pa je bila svečanost pri odkritju spomenika Kačićevega, ki se je obavila drugi dan opoldne. Ob pol dvanajsti uri so se zbrala vsa zagrebška društva in vsi odlični možje na trgu sv. Marka, odkoder so se napotili na mesto, kjer je postavljen spomenik. Tukaj, kjer se križajo tri glavne ulice, namreč Ilica, Frankopanska in Mesniška ulica, bilo je vse živo občinstva, ki je komaj čakalo, da vidi podobo svojega priljubljenega pesnika. Točno ob dvanajstih pride ban s predstojniki ter stopi na estrado pred spomenikom. Pevski zbori zapojó himno Kačiću spevano za lansko svečanost v Makarskeji. Na to prebere mestni svetovalec Deželić ustanovno listino o zgodovini spomenika, potem pa izpregovori nekoliko krasnih besedij mestni župan dr. Amruš o pesniku Andreju Kačiću, ki je že pred 300 leti budil hrvatski narod k slogi in jedinstvu, a z današnjim dnem je narod hrvatski pokazal, da je razumel pesnika ter se je zbral okoli njegovega spomenika iz cele Hrvatske v glavnem njenem mestu. Naj se ta sloga podrži ter razširi in narod dovede do pravega jedinstva. Govor je bil oduševljeno sprejet, kakor tudi dr. Bulatov, ki je v enakem smislu govoril. Zdaj poprosi predsednik odbora za spomenik Stanković bana, da odkrije spomenik. Ban govori na to precój dolg govor, v katerem opisuje pesnika kot domoljuba, kot delavnega in treznega moža, kar današnjemu naraščaju posebno priporoča, kajti le z marljivostjo in treznostjo v presojevanju političnih odnošajev se more domovini koristiti.

Ban da na to znak, in spomenik je odkrit. „Slava mu!“, in „Živela Hrvatska!“ zadoni iz tisoč grl, a posebno še, ko se je zapela himna: „Živila Hrvatska“. Narod je bil do skrajnosti oduševljen.

Na postavek so položili Splječani in Makarčani

srebrne lovorovce, a frančiškani iz Dalmacije venec od cvetlic neumrlemu pesniku.

Spomenik je zares krasen. Priprost frančiškan v svojej redovniški obleki prikazuje nam pesnika, kako piše pesme. Na licu njegovem se vidi vzvišen njegov poklic. Postavek je ukusno izdelan. Spredaj je napis: O. Andriji Kačiću. Grad Zagreb. 1891.

Ravno na ta dan narodnega slavlja pripeljal se je v Zagreb nadvojvoda Albreht na svojem potu k vojaškim vajam v Samobor.

Povabil ga je namreč ban, da si ogleda našo razstavo. Zjutraj o pol osmih se je zbralo razun vojaških in civilnih dostojanstvenikov na čelu z banom, da pozdravijo nadvojvodo, tudi jako mnogo odličnega občinstva. Ko je stopil nadvojvoda na peron, zaóri od vseh strani burni živio. Isto se je ponavljalo tudi pred izložbenim prostorom, kjer je sprejel in pozdravil nadvojvodo predsednik gospodarskega društva, podmaršal grof Jelačić. Mile so bile besede, katere je nadvojvoda rekel staremu podmaršalu: „Mi dva sva stara znanca, poznavata se že 50 let. Je li se še spominjata Ptuja?“

Nadvojvoda je potem razgledal razstavo, po kateri so ga vodili odlični spremljevalci, ter se je o vseh predmetih prav laskavo izrazil. Pri odhodu je rekel odboru: „Vrlo mi je drago, da sem tako srečen ter bom mogel Njegovo c. in kr. Veličanstvo izvesti o zares veličajnem uspehu vašega dela in truda v tej vašej krasnej razstavi. Drago mi je, da sem mogel to videti.“ Pri odhodu je nadvojvoda občinstvo zopet burno pozdravljalo.

Zagreb je te dni silno živahen, ljudi kar mr-goli po vseh ulicah; vse je nekako radostno in zadovoljno, da je razstava tako krasno uspela, posebno pa je zadovoljstvo pospešil prihod naših vrlih Dalmatincev, kateri so pa tudi s sprejemom kar iznenadeni. Toliko sveta, pa tudi toliko narodnega veselja ni bilo še v Zagrebu, kakor te dni.

V razstavi je bilo do predvčeraj 100.000 obiskovalcev, a gotovo je, da jih bode te dni zopet kakšnih 50.000, saj je izložben prostor vsak večer prenapolnjen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. avgusta.

(Osebnosti.) Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Albreht se je včeraj popoldne pripeljal na grad Mokrice pri Krškem. — Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Rainer se je včeraj pripeljal v Postojno nadzorovat brambovske vaje, iz Postojne se odpelje k vojaškim vajam pri Celju.

(Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski) so se danes popoldne z brzovlakom pripeljali z Gradca domov.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Na mestni slovenski dekliški šoli pri sv. Jakobu sta dobili izpraznjeni mesti gspdc. Julija Borowsky, doslej v sv. Križu pri Turnu, in gspdc. Ivana Praprotnik, doslej v Postojni. Mesto na nemški mestni dekliški šoli je dobila gspdc. Franja Zemme, doslej učiteljica na Rakeku. — Stalno je umeščena učiteljica gspdc. Viktorija Praprotnik v Postojni.

(Promet na gorenjski železnici) je, kakor se poroča iz Beljaka, na progi med Trbižem in Ratečami zopet odprt.

(Umrl) je na Grmu pri Novem Mestu bivši posestnik grmske graščine g. V. Smola v 71. letu svojega življenja.

(Duhovne vaje) za duhovnike ljubljanske škofije se prično prihodnji ponedeljek zvečer; vaje bode vodil o. Volbert S. J., ki jih je vodil ta teden v Olomucu.

(S Koroškega.) Nemškutarji in nemški liberalci na ves način skušajo koroškim Slovincem vsiliti „blaženo“ (?) svojo nemščino. Svoj cilj v najnovejšem času skušajo doseči s tem, da v čisto slovenske kraje pošiljajo nemške potovalne učitelje, ki naj poučujejo slovensko ljudstvo o kmetijskih stvarih. — Tako so poslali minoli mesec v čisto slovenske Sveče v Rožni dolini živinozdravnika, ki naj bi ljudstvo poučeval o živinoreji. Sešlo se je res okoli 40 kmetov, — pa kako so zijali, ko jim začne gospod razkladati vsakemu kmetu znane stvari v nemškem jeziku!! Razumelo je g. živinozdravnika jedva pet mož, — a še ti so se po končanem zboru pričekali, kaj je govornik prav za prav hotel reči! Vprašamo le, zakaj se za take učitelje in shode po nepotrebnem trosi denar, — kojega morajo plačevati le kmetje?!

(Iz Celovca) so nam piše: Tramway, ki veže Celovec (južni kolodvor) z Vrbskim jezerom, je dovršen že delj časa. Ko so ga začeli zidati, zabavljali so naši „Spiesbürger“-ji ter porogljivo vpraševali, kdo se bode vozil! Zdaj pa morajo gledati, kako so zlasti ob nedeljah in praznikih vsi vozovi prenapolnjeni, — in še oni sami, ki prej niso mogli dosti zabavljati čez novo napravo, se je zdaj veselje, ker se za 15 kr. prijetno vozijo do eno uro od Celovca oddaljenega lepega jezera. — Zidal je tramway dunajski zid Springer, ker se v Celovcu za to ni našel noben podjetnik. Žid se pa zdaj lahko smeje, ker vsekako sme zadovoljen biti s svojim dobičkom, katerega bi pa lahko imelo celovsko mesto, — ko bi v njem bilo kaj podjetnih mož. —rn—

(Novo gimnazije) so zidali v Celovcu. S prihodnjim šolskim letom, ki se prične dné 20. septembra, se preselijo iz stare hiše, koja že zdavnaj ni več zadostovala svojemu namenu, v lepo in za srednje šole primerno novo poslopje. —rn—

(Toča) je minolo nedeljo trikrat bila v Halozah. Tudi v Poličanah in Ptuju je v goricah in na ajdi naredila precej škode.

(Brambovske vaje pri Postojini.) Včeraj je prišel v Postojno brambovski polk št. 5 z bataljoni št. 24, 25, 72, 73 in 74, vkupe 3800 mož pod poveljništvom polkovnika barona Galla; vaje bodo trajale do 7. septembra.

(Sv. birma) bode v gorenjegradski dekaniji, in sicer dné 6. septembra v Mozirju, 7. v Nazarju, 8. na Rečici, 9. v Gor. Gradu, 10. pri sv. Frančišku, 11. na Ljubnem, 12. v Lučah, 13. v Solčavi s posvečenjem župnijske cerkve in dné 14. sept. posvečenje podružnične cerkve sv. Duha.

(Poučno potovanje.) Lipniška kmetijska podružnica priredi dné 3. in 4. septembra potovanje v Brežice in na Bizelsko, da se udje na svoje oči pouče o trtni uši. Potovanja se udeleži okr. glavar in več gospodov duhovskega in svetnega stanu. Odpeljejo se iz Spielfelda dné 3. septembra zjutraj s poštanim vlakom.

(Katoliška družba) ima prihodnji torek, dné 1. septembra, ob 1/2 6. uri na Rožniku sv. mašo z navadnim darovanjem za uboge iz Vincencijeve družbe.

(Podružnički shodi na Koroškem.) Velikega pomena za probujenje slovenske narodnosti na Koroškem so shodi podružnic sv. Cirila in Metoda. Mnogo hvalo zaslužijo zato vrli koroški domoljubi, vzlasti častita narodna duhovščina, da redno napravljajo shode, na katerih ljudstvo poučujejo, budé in utrjujejo narodno zavest. Da seme, ki se trosi ob takih prilikah med narod, ne pade na nerodovitna tla, kaže se že in pokazala bode, ako Bog dá, še več prihodnost. — Tudi v nedeljo, dné 6. septembra t. l., bodeta zopet dva podružnična shoda, in sicer pri Holepicu na Čežavi pri Žihpoljah in pri J. Messnerju, po domače „Kebru“ na Vesielah v podjuniški dolini. Prvi shod napravi podružnica za Kotmarovas in okolico, drugi pa ona za Št. Kancijan in okolico. —rn—

(72 ur pod razvalinami.) Kakor smo že poročali, zrušil se je v nedeljo zvonik v Porečah na Koroškem. V sredo pa so odkopali izpod razvalin mizarkega pomočnika Rašoba, ki je bil 72 ur v strašnih mukah pod razvalinami. Neki zidarski nadzornik je slišal zjutraj ob 5. uri ihtenje. Hitro je poklical svoje delavce, da so na vse pretege razkopavali razvaline; čez dve uri so našli reveža, ki je takoj zaklical slabim glasom: „Vode in zraka!“ Povprašal je tudi po svoji materi. Odnegli so ga takoj v bližnjo šolo ter mu postregli po nasvetu dveh zdravnikov. Na glavi ima Rašob več ran. On pripoveduje, da je sedel v cerkvi in videl, da pada opeka, takoj na to zgrmel je zvonik na tla. V trenutku je zgubil zavest ter mislil, da je noč in mora zaspati, a čutil, da se ne more ganiti. Sanjal je, kakor bi bil na neki planini pokopan pod plazom. Ko se je zopet zavedel, uvidel je svoj grozni položaj. Hotel se je kakorkoli umoriti, a misel na večnost ga je odvrnila od samomora. Večinoma je spal. Najbolj ga je mučila žeja, lizal je od dežja mokro zemljo. Večkrat je čul razkopavanje delavcev ter kričal z vsemi močmi. Ko je v torek zvečer slišal besede: „Sedaj nehajmo (odkopavati), jutri zopet začnemo,“ je skoraj obupal. Kričal je, kolikor je mogel, vso noč, da so zjutraj ob 5. uri začuli njegov glas.

(V bogoslovje) v Mariboru so vsprejeti ti-le gg.: Blaž Brdnik iz Zreč, Jože Čede iz Griž, Florijan Grejan iz Šoštanj, Vladimir Herle iz Solčave,

Franc Hlastec iz Zreč, Rud. Janežič iz Sv. Nikolaja pri Ljutomeru, Jože Kolarič iz Žusma, Ivan Kozoderc iz Novečiste pri Ptui, Jože Krančič z Rečice, K. Kumer z Wranskega, Anton Novak iz Šoštanja, Anton Kovačič od sv. Heme, Jakob Palir iz Zibike, Jože Piki iz Celja, France Satler iz Negove, Anton Srabočan iz Celja, Ivan Trstenjak iz Brezja, Jože Trafenik od sv. Florijana, Jakob Zupančič iz Šmarja, Matija Kurbus iz Sentruperta v Slov. gor., vsi v I. leto; v drugo pa France Kovačič iz Veržaja in Alojzij Šijanec od sv. Križa na Murskem polju.

(Bratno društvo v Železnikih) priredi v nedeljo, dné 30. avgusta t. l., veselico povodom rojstvenega dné presvetlega cesarja v prostorih gosp. Homana. — Vspored: 1. Nagovor. 2. Volarič: „Slovenski svet“, pòje moški zbor. 3. Sviranje na citre, gospica Em. Hafner. 4. V. Lesinski: „Tam gde stoji“, četverospjev. 5. S. Gregorčič: „Domovini“, deklamacija. 6. Igra: „Nemški ne znajo“, burka v jednom dejanju. 7. L. Hudovernik: „Naša zvezda“. 8. Sviranje na citre, gospica Em. Hafner. 9. Vašak: „Slovan“. 10. Šaljiva loterija. — Začetek točno ob 7. uri. Preplačila se ozirom na dobrohotni namen hvaležno vsprejemajo. K obilni udeležbi yabi najuljudneje ODBOR.

(Premevanje konj na Štajarskem) bude dné 3. septembra v Hartbergu, 5. sept. v Feldbachu, 7. sept. v Ljutomeru, 9. sept. v Ormožu, 11. sept. v Celju, 12. sept. pri Št. Lenartu v Slov. Goricah, 13. sept. v Brežicah, 17. sept. v Mooskirchenu in 21. sept. v Neumarktu.

(Č. in kr. državno vojno ministerstvo) je prosilo trgovsko in obrtniško zbornico, da bi opozarila sposobne in zanesljive male obrtnike na razpis z dné 31. julija 1891 l., zaradi usnjenih oblačilnih in opravnih reči za vojsko, ki se bodo potom malega obrta priskrbele za leto 1892. Namerava se četrti del normalne potrebščine priskrbeti po malih obrtnikih. Monturna skladišča v Brnu, Budimpešti, Gradcu in Kaiser-Ebersdorfu, potem podružnica monturnega skladišča v Karlsburgu imajo na ogled pripravljene vzorce razpisanih reči in njih popise. Podjetniki lahko proti plačilu dobodo vzorce in popise od imenovanih monturnih upraviteljev. Da se olajša oddaja, napravile se bodo za obrtnike po krajih, ki so posebno daleč od monturnih skladišč, vzprejemna mesta. Posamezni mali obrtniki lahko dobodo najmanj 500 gld. in največ 1500 gld. vredne partije, da jih preskrbé. Radovoljnim družbam malih obrtnikov se bode oddajalo reči v priskrbo toliko, da dobode vsak ud po eno partijo, vredno 500 do 1500 gld. Ponudbe morajo najpozneje do 30. dné novembra meseca 1891. l. ob 12. uri opoldne biti doposlane do č. in kr. državnega vojnega ministerstva. Priskrbeti bode črevljev, škorenj, huzarskih čizem, različnih jermenov, torb, vajetov itd. Razglas, ponudbeni obrazci, število razpisanih reči in sedaj za konsorcije veljavne cene so na ogled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani in se tudi določijo na željo.

(Slovenski dijaki tržaške okolice) priredé prihodnjo nedeljo veselico s tamburanjem, petjem, igro in deklamacijo v korist Prešernovemu spomeniku. Začetek ob 6. uri zvečer „pri Ferlugi“ na Greti.

Raznoterosti.

— Visoka starost. V Lomnici pri Jičinu je umrla te dni vdova Barbara Technik, stara 122 let.

— Kristusova suknja. V Trijer prihajajo romarji v velikem številu častit Kristusovo suknjo. Dne 23. t. m. jih je bilo prišlo okoli 60.000.

— Pridobivanja dragih kovin v Rusiji. 1889. leta so v Rusiji dobili 2275 pudov zlata in 160 pudov platine, 1888. leta pa 2146 pudov zlata in 160 pudov platine. Največ teh dragih kovin pridobili so v sibirskih rudnikih.

— Potovanje v Azijo. grof Zichy dela priprave za ekspedicijo v Azijo. Več ogerskih učenjakov bode potovalo v Srednjo Azijo preiskavat, kje je bila prvotna domovina Madjarov.

— Novo jezero. Blizu Saltoma v Kaliforniji je po močnem zemeljskem potresu nakrat nastalo novo jezero.

— Kobilice delajo veliko škodo letos v Afriki. Že leta 1885. je neka majhna vrsta kobilic hotela vse rastline požreti v Alžiru. Vlada je bila ukrenila proti kobilicam razne naredbe, ki so tudi nekaj pomagale. Letos je pa iz južnih krajev prišlo silno število nekih večjih kobilic, proti katerim so vse naredbe brezuspešne. V Alžiru so že popolnem uničile 60.000 hektarov. Pa tudi v Tunisu in v Egiptu se kobilice močno širijo.

— Čudna oporoka. V Parizu je letos umrla bogata ženska, ki je volila 100.000 frankov francoski akademiji, da jih podari tistemu, ki bi v prihodnjih desetih letih izumil sredstvo, da bi mogli občevati s prebivalci na zvezdah. Ko bi francoska akademija tega zneska ne hotela prevzeti, izroči naj se akademiji znanostij v Milanu. Ko bi se tudi italijanska akademija branila, naj se izroči denar v omenjeni smoter akademiji v Novem Yorku. Pokojnica menda ni vedela, da v novem Yorku ni akademije znanostij.

Telegrami.

Bled, 28. avgusta. Huda borba, slavna zmaga, vseh 6 volilnih mož za Mesarja. Živeli vrli volilci!

Dunaj, 27. avgusta. „Fremdenblatt“ opozarja na brošuro z naslovom „Sedanjí evropski položaj in avstrijski vojni budget“. Pisatelj naglašá, da država ne sme zaostati v vojni moči, ter priporoča 16—18 milijonov večji vojni proračun v prihodnjem letu. Pisatelj h koncu omenja, da vojska lahko nenadoma nastane in toraj mora armada biti pripravljena.

Dunaj, 28. avgusta. Cesarja bodo spremljevali pri vseh vajah tudi vojaški atašeji; Nemčijo in Italijo bode zastopal Brusati.

Dunaj, 28. avgusta. Brošura ima te-le konkretne nasvete: Pri pešcih in lovcih se mora število štabnih častnikov pomnožiti za 105, stotnikov 105, poročnikov 1800, tako bi vsaka stotnija imela tri subalterne častnike. Dalje bi se morala vsaka stotnija pomnožiti za 100 mož, zvišati število konjeniških častnikov, topničarstvo pa za 14 častnikov, 2604 mož, 980 kônj in 84 topov.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Prodaje se posestvo

ležeče v **Zapužah** pol ure od Begunj na Gorenjskem in odnoso Lesec pa Radovljice in Bleda, obstoječe iz **kmetiške hiše z gospodarskimi poslopji in vrtom, jedno valjavko za čršlo, zemljišči** (mivami, senočetom, dobro zaraščenimi gozdovi in pašniki) s **povrjem 27 oralov in 76 sežnjev** (od katerega se računa le na gozd 13 oralov in 487 sežnjev), s čistim katastralnim dohodkom 82 gld. — V obliži Grilčeva tovarna za sukno pa letovišči Alborijero in Bockovo.

Natančnejše podatke zveš v c. kr. notarski pisarni v Trziči, eventualno pri gosp. Josipu Cuček-u v Knježaku, pošta Zagorje pri sv. Petru na Notranjskem.

(3—3)

Dunajska borza.

Dne 28. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1011 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	274 " — "
London, 10 funtov strl.	117 " 55 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 35 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 80 "

Dne 27. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " — "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	148 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 75 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2895	" — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96 " — "
Papirni rubelj	1 " 18 1/2 "
Laških lir 100	46 " 95 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I. Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gallške propinacijske zadolžnice.
4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.
4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Kreditne promese

à 4 1/2 % gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek

goldinarjev **150.000** avstr. velj.

Žrebanje je že dné 1. septembra!